

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stg. voor Voortg. Onderwijs op Interconfessionele Grondslag

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 3 februari 2020

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Stichting voor Voortgezet Onderwijs op Interconfessionele Grondslag. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van het Vlietlandcollege zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit. Er heerst een rustig leerklimaat en het Vlietlandcollege biedt een veelzijdig aanbod aan leeractiviteiten, zowel binnen als buiten het lesprogramma. Bijzonder is de ontwikkeling van het HAtheneum, waarin leerlingen met een sterk havo-advies extra worden begeleid om na de onderbouw in te stromen in het vwo.

Het is een school waar leerlingen en medewerkers zich veilig en gezien voelen.

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat kan beter?

We zien dat zowel de onderwijsteams als de werkgroepen zich bezig houden met het uitwerken van de ambities uit het schoolplan. Wat beter zou kunnen is de onderlinge verbinding zodat de medewerkers meer in samenhang het onderwijs verbeteren.

Wat moet beter?

Het bestuursverslag mist een onderdeel. Het bestuur krijgt de opdracht dit te herstellen in het volgende jaarverslag. Bij het onderzoek hebben we enkele tekortkomingen geconstateerd in het examenreglement. Het bestuur heeft deze tekortkomingen hersteld in de periode van hoor en wederhoor.

Bestuur: Stichting voor Voortgezet Onderwijs op Interconfessionele Grondslag

Bestuursnummer: 40003

Aantal scholen onder bestuur: één

Totaal aantal leerlingen: 940

Teldatum: 2018-2019

Lijst met onderzochte scholen:

Het Vlietlandcollege

BRIN: 14WJ|00

Vervolg

Over de vastgestelde tekortkomingen hebben wij een herstelafpraak gemaakt met het bestuur. Wij vertrouwen erop dat het bestuur de geconstateerde tekortkomingen in het eerstvolgende jaarverslag herstelt. Wij zien geen redenen om het reguliere toezicht op bestuur en de school aan te passen. Dit betekent dat het bestuur en de school in beginsel over vier jaar weer aan de beurt zijn voor een onderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	8
3.	Resultaten verificatieonderzoek	16
	3.1. Het Vlietland College, vwo	16
4.	Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: Het Vlietland College, havo	20
5.	Reactie van het bestuur	22

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft op 11 en 12 december 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Stichting Voortgezet Onderwijs op Interconfessionele Grondslag in Leiden. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het verificatieonderzoek is uitgevoerd op de vwo-afdeling van het Vlietlandcollege. Omdat dit de enige school is van dit bestuur betreft ons oordeel op de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en Ambitie en Financieel beheer zowel het bestuursniveau als het schoolniveau.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	•
FB3 Rechtmatigheid	•

Onderzoeksactiviteiten

De keuze voor de standaarden en de afdeling waarop wij het verificatieonderzoek uitvoeren, hebben wij gemaakt op basis van de informatie uit het bureauonderzoek en het startgesprek. Wij hebben voor standaard OP1 (aanbod) gekozen omdat het Vlietlandcollege zich profileert met een breed en verdiepend aanbod dat is gericht op doorstroom. Zo is er bijvoorbeeld voor leerlingen met een stevig havo-advies, de mogelijkheid zich aan te melden voor de driejarige HAtheneumklas.

We kiezen er daarom voor om het onderzoek uit te voeren op de vwo-afdeling (inclusief de HAtheneumklassen) om te zien in hoeverre het bestuur de doorstroomambities weet te realiseren.

Wij hebben voor de standaard OP3 (Didactisch handelen) gekozen om te onderzoeken in hoeverre de eigen ambities van het bestuur (het vergroten van de autonomie en de keuzevrijheid van leerlingen) doorwerken in de lespraktijk. De standaard OP8 (Toetsing en afsluiting) onderzoeken we sinds maart 2018 bij elk bestuur. De standaarden KA1 (Kwaliteitszorg), KA2 (Kwaliteitscultuur) en KA3 (Verantwoording en dialoog) beoordelen wij alleen op bestuursniveau evenals de standaarden FB 1 (Continuïteit) en FB 3 (Rechtmatigheid) omdat er binnen het bestuur sprake is van één school.

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen en docenten en verschillende lessen bezocht. Bij de lesbezoeken hebben een begeleider op school en teamleider meegelopen waardoor we de beelden van de inspecteurs met die van de observanten konden delen.

Op de havo-afdeling hebben wij uitsluitend de Registratie van aan- en afwezigheid onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn te vinden in hoofdstuk 4.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 24c, lid 3 WVO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 24a, lid 1d WVO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 3a WVO
- Registratie en melding van aan- en afwezigheid onderzocht op de afdeling vwo. art. 11; 13a; 14; 18; 21a; 27c Leerplichtwet 1969; art. 24a, eerste lid, onderdeel h; 24a , eerste lid onder a.2; 27 eerste lid; 28, eerste lid, onder c; 27a; 28a WVO; art. 13, 14 en 15 van het inrichtingsbesluit WVO
- Schoolplan art.24 WVO.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over het bestuur en het Vlietlandcollege bij ons binnengekomen die opvolging vragen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatieonderzoek op de vwo-afdeling van het Vlietlandcollege. In hoofdstuk 4 staat het verslag van het onderzoek naar de registratie van aan- en afwezigheid op de havo-afdeling.

In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

	Verificatie
Het Vlietlandcollege	
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP8 Toetsing en afsluiting	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur is het oordeel te zien op het onderzochte kwaliteitsgebied Financieel beheer op bestuursniveau. In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen samenvattend oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied. Ook geven we nog geen oordeel op Doelmatigheid.

In de tweede figuur is weergegeven in hoeverre onze oordelen op de onderzochte standaarden overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Deze vragen kunnen wij positief beantwoorden. Het bestuur van het Vlietlandcollege zorgt in voldoende mate voor de basiskwaliteit van het onderwijs en heeft voldoende financiële middelen om dit ook in de toekomst te kunnen blijven doen.

Wat gaat goed?

Door een cyclisch stelsel van kwaliteitszorg heeft het bestuur zicht op de onderwijskwaliteit en de financiën en stuurt bij waar dit nodig is. Er is veel draagvlak voor de realisatie van de ambities uit het schoolplan zodat ieder vanuit zijn rol werkt aan de verbetering van het onderwijs.

Wat moet beter?

Het bestuursverslag van het bestuur moet volledig zijn. Een overzicht van risico's en onzekerheden die het bestuur in kaart heeft gebracht en de beheersmaatregelen die het daarvoor treft ontbreken.

Wat kan beter?

Het bestuursverslag kan op een aantal onderdelen worden verbeterd, te weten:

De intern toezichthouder kan vanaf de volgende bestuursverslagen meer aandacht geven aan de verantwoording over de resultaten van zijn handelen. Het interne toezicht op de doelmatige besteding van het geld dat het bestuur krijgt van het Rijk wordt onvoldoende toegelicht.

Wij vinden dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht kan geven aan de verantwoording over onderdelen in de continuïteitsparagraaf

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Het bestuur van het Vlietlandcollege heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbetert op basis hiervan het onderwijs. We beoordelen de standaard (KA1 Kwaliteitszorg) als Voldoende.

In het schoolplan heeft het Vlietlandcollege vijf ambities (meer autonomie en keuzemogelijkheden voor leerlingen, met elkaar je eigen pad maken voor de toekomst, professionele ruimte, welbevinden van het personeel en heldere (communicatie)structuur en kaders) geformuleerd. Het hele team is betrokken geweest bij de opstelling van het schoolplan en in werkgroepen wordt de realisatie van de ambities voorbereid. De school toetst systematisch hoe het staat met deze beleidsthema's. Er is structureel overleg met secties, ontwikkelgroepen en individuele docenten en in het cyclische kwaliteitszorgsysteem wordt meer dan enkele jaren terug gebruik gemaakt van data. De schoolleiding legt lesbezoeken af en evalueert deze met de betrokken docenten. Indien nodig wordt vroegtijdig ondersteuning geboden. Ook door analyses van veelvuldige evaluaties door medewerkers, ouders en leerlingen houdt de school zicht op de processen en stuurt bij waar nodig.

Secties analyseren zelf hun resultaten en stellen een verbeterplan op. Het bestuur en de school hebben mogelijke risico's in beeld en anticiperen hierop. Binnen een samenwerkingsverband met andere zelfstandige scholen in de omgeving neemt het Vlietlandcollege deel aan audits, waarmee ze de effecten van het beleid ook extern laten beoordelen.

We stellen vast dat het bestuur voldoende zicht heeft op de onderwijskwaliteit en stuurt op verbetering.

Het bestuur en de schoolleiding kan de kwaliteitszorg nog versterken door meer samenhang tussen de verschillende ontwikkelteams aan te brengen en vooral de onderlinge communicatie hierover te verbeteren.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Het Vlietlandcollege is sterk in ontwikkeling naar een professionele kwaliteitscultuur. We beoordelen de standaard (KA2 Kwaliteitscultuur) als Voldoende.

Het Vlietlandcollege heeft een onrustige tijd achter de rug. Een interim-bestuurder heeft in de afgelopen jaren de aanzet gegeven tot het veranderen van een familiale cultuur naar meer professionaliteit. Met het aantreden van de nieuwe bestuurder in augustus 2019 wordt deze koers vervolgd en bestendigd. We horen en zien dat er al sprake is van meer transparantie en openheid in de school. Dit blijkt ook uit het meest recente cultuuronderzoek dat het bestuur liet uitvoeren.

De kleinschaligheid van de school zorgt ervoor dat medewerkers én leerlingen zich gekend en gezien voelen en dat wil iedereen graag behouden. Wel is het noodzakelijk dat een meer professionele houding wordt versterkt, waarin feedback vragen en geven en in gezamenlijkheid werken aan de verbetering van het onderwijs centraal staan. De visie van het bestuur (*Het Vlietlandcollege geeft je de ruimte*) geldt ook voor de medewerkers. Nieuwe ontwikkelingen worden niet voorschrijvend ingevoerd maar de schoolleiding probeert deze door olievlekwerking van goede praktijken breder in de school te realiseren. Het is belangrijk dat de schoolleiding hierbij wel kaders blijft aangeven waarbinnen docenten hun ruimte kunnen benutten. Een voorbeeld hiervan is het Vlietlandmodel dat de schoolleiding voorstaat. Er zijn echter geen afspraken over de hantering van dit didactisch concept en docenten zijn ook niet geschoold in de 6 rollen van de docent.

Het bestuur handelt volgens de code goed bestuur en uit het jaarverslag blijkt dat alle lessen bevoegd worden gegeven. Medewerkers worden in de gelegenheid gesteld hun bekwaamheid te onderhouden, zowel via schoolbrede als individuele professionalisering.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Ook de standaard Verantwoording en dialoog (KA3) beoordelen wij als Voldoende. Het bestuur communiceert open, actief en professioneel over het bestuurlijk handelen, het onderwijs, de leerresultaten en over de financiën.

Het bestuur communiceert via diverse media: het schoolplan, het jaarverslag, de teamplannen, de eigen website, Scholen op de kaart en via sociale media. Tijdens onze gesprekken met de Medezeggenschapsraad en het Interne Toezicht bleek dat zij uiterst tevreden zijn over de manier waarop zij door de nieuwe rector/ bestuurder worden geïnformeerd en over de wijze waarop zij met elkaar de dialoog voeren. Alle medewerkers, inclusief de leerlingen, zijn ook zeer te spreken over de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van de rector/bestuurder.

Wij constateren dat de huidige rector/bestuurder de MR voldoende in de gelegenheid stelt om kritische vragen te stellen en tegenspraak te bieden. De MR wordt op deze manier actief betrokken bij de totstandkoming, evaluatie en eventuele bijstelling van belangrijke sturingsdocumenten. Tegelijkertijd stellen we vast dat door de recente wisselingen in samenstelling van de MR het soms nog wel zoeken is naar de juiste vorm van dialoog met elkaar. Alhoewel ouders, docenten en leerlingen voldoende zijn vertegenwoordigd in de MR, zou de communicatie met de achterban geïntensiveerd kunnen worden zodat de tegenspraak een representatieve afspiegeling is van een groot deel van de achterban.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen Voldoende en Onvoldoende. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Het financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid Voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslaggeving van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	1,91	1,62	1,67	1,88	2,08	2,24
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,61	0,58	0,61	0,62	0,64	0,66
Weerstandsvermogen	< 5%	8,42%	7,83%	8,50%	8,86%	9,02%	9,23%
Huisvestingsratio	> 10%	7,13%	6,99%	6,19%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	-0,44%	-0,40%	0,84%	0,08%	0,25%	0,29%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigt dat beeld.

Wel wijzen wij op de volgende aandachtspunten.

De in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo)voorgeschreven elementen uit de Continuïteitsparagraaf zijn weliswaar aanwezig in het bestuursverslag, maar de informatiewaarde kan beter in de volgende bestuursverslagen. In artikel 4, lid 4, van de Rjo worden namelijk toelichtingen gevraagd bij de onderdelen van de continuïteitsparagraaf, die wij nu nog niet volledig aantreffen. Het gaat om:

- Het toevoegen van een beleidsrijke meerjarenbegroting die is voorzien van een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen die het bestuur de komende drie jaar verwacht. Het bestuur geeft geen toelichting over de financiële gevolgen die aan het behalen van de ambities ten grondslag liggen.
- Toelichtingen over inrichting en werking van een systeem voor risicobeheer zijn slechts gedeeltelijk aanwezig. Wij zien nog geen toelichtingen over hoe het interne risicobeheersingssysteem in de praktijk werkt. Er wordt enkel een beschrijving gegeven over de P&C cyclus en de rol van het administratiekantoor.
- Een toelichting in het verslag van de intern toezichthouder met daarin een verantwoording over hun handelen en de resultaten die daarmee zijn bereikt.

Naast de bovengenoemde stimulerende punten ontbreekt er ook een onderdeel van de continuïteitsparagraaf in het bestuursverslag over 2018. Het betreft:

- Een overzicht van risico's en onzekerheden die het bestuur in kaart heeft gebracht en de beheersmaatregelen die het daarvoor treft.

Wij verwachten dat het bestuur dit verbetert vanaf het eerstvolgende bestuursverslag.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld efficiënt wordt besteed en dat het geld ten goede komt aan de door het bestuur gestelde doelen. We verwachten dat die doelen bijdragen aan kwaliteit van het onderwijs en dat deze duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag.

Bij ons onderzoek kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen:

Het intern toezichthoudend orgaan moet in het bestuursverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover ontbrak in het bestuursverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de bestuursverslagen hieraan meer aandacht te geven.

- Besteding middelen passend onderwijs

Voor passend onderwijs ontving het bestuur in 2018 geld van het samenwerkingsverband.

Naast verantwoording aan het samenwerkingsverband over de inzet van dit geld, is het belangrijk dat het bestuur ook in het eigen bestuursverslag laat zien hoe dit geld is ingezet. Dit komt tegemoet aan een breed levende maatschappelijke behoefte. Het bestuur laat in het bestuursverslag 2018 niet zien hoe het geld voor passend onderwijs is besteed. Wij verwachten daarom dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht geeft aan hoe ze dit geld voor extra ondersteuning inzet en welke resultaten ze ermee bereikt.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Financieel beheer Standaard FB1, art. 4 lid 4 RJO. Een verplichte onderdeel van de continuïteitsparagraaf ontbreekt.	Het bestuur zorgt ervoor dat verplichte onderdelen van de continuïteitsparagraaf voortaan in het bestuursverslag zijn opgenomen. Het gaat om het volgende onderdeel: -Een overzicht van risico's en onzekerheden die het bestuur in kaart heeft gebracht en de beheersmaatregelen die het daarvoor treft.	Wij gaan in het eerstvolgende bestuursverslag na of deze tekortkoming is hersteld.
Het schoolplan voldoet niet aan de nieuwe wettelijke eisen	Het bestuur zorgt ervoor dat het volgende schoolplan aan de wettelijke eisen voldoet	Wij gaan bij het nieuwe schoolplan na of aan deze tekortkoming is voldaan
Het Vlietlandcollege		
OP8 toetsing en afsluiting - De regels rond strafmaatregelen uit het examenreglement komen niet geheel overeen met diezelfde regels in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO. - De school heeft een onjuiste interpretatie van art. 32 lid 2 EB in het reglement staan. Het bevoegd gezag kan slechts in uitzonderlijke situaties haar afwijkingsbevoegdheid inzetten om toe te staan dat leerlingen het schoolexamen niet afronden voor de aanvang van het centraal examen. - De herkansingsregeling voor het vak maatschappijleer in het vmbo (art. 35b EB) ontbreekt in het examenreglement.	Het bestuur dient de tekortkomingen voor 1 februari 2020 te herstellen en de inspectie hierover te informeren	Wij beoordelen de standaard opnieuw

Omdat het bestuur van de Stichting voor Voortgezet Onderwijs op Interconfessionele Grondslag in de fase van hoor en wederhoor de tekortkomingen in het examenreglement heeft hersteld is vervolgtoezicht voor deze standaard niet nodig.

3. Resultaten verificatieonderzoek

3.1. Het Vlietland College, vwo

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

OP1 Aanbod

Het aanbod van het Vlietlandcollege bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. De school realiseert hiermee de basiskwaliteit en we beoordelen de standaard als Voldoende.

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat dekkend is voor de examenprogramma's. Door een scala aan activiteiten binnen en buiten het curriculum biedt de school veel keuzemogelijkheden voor verdieping en verbreding. Als voorbeelden noemen we de TON (Terug Op Niveau)-dagen waarin leerlingen extra uitleg krijgen en de Ster(k)uren waarin zij extra ondersteund of uitgedaagd worden en de ontwikkeling van academische vaardigheden. In de bovenbouw kunnen leerlingen kiezen uit Bufferdelen en steractiviteiten (kortlopende of langdurige verdiepende of vormende activiteiten). Leerlingen kunnen deelnemen aan commissies, olympiades en er is een podiumavond.

Er is een doorlopend LOB programma, uitgevoerd door de mentoren. De secties godsdienst en maatschappijleer vormen de motor in de organisatie van burgerschapsvorming, zoals reli-dagen, respectweek en gastlessen. Er is een aanzet gegeven tot nieuw taalbeleid. De school kan zich hier de komende jaren verder op ontwikkelen.

Bijzonder in het aanbod van het Vlietlandcollege is de ontwikkeling van het HAtheneum. Leerlingen die een sterk havo-advies hebben kunnen zich in deze klas verder ontwikkelen met als doel om in de bovenbouw vwo in te stromen. Het HAtheneum kenmerkt zich door intensieve begeleiding, vooral formatieve toetsing en veel aandacht voor persoonlijke vorming en studievaardigheden. Het team verwerkt recente onderwijskundige inzichten in het programma en evalueert regelmatig met de betrokken docenten, ouders en leerlingen. Het met goede beleidsdocumenten onderbouwde onderwijsconcept gaat uit van het waarderend perspectief en stimuleert leerlingen hun sterke kanten optimaal te gebruiken.

We stellen vast dat de doorwerking van de bestuursambitie om een breed en verdiepend aanbod te realiseren dat gericht is op doorstroom, zichtbaar is in de school.

In de komende jaren kan de school deze afdeling verder verbeteren en versterken. Een aandachtspunt hierbij is het meenemen van nieuwe docenten in het programma en het blijven betrekken van het hele team.

OP3 Didactisch handelen

Op de afdeling vwo van het Vlietland College stelt het didactisch handelen van de docenten de leerlingen voldoende in staat tot leren en ontwikkelen. De afdeling voldoet hiermee aan de basiskwaliteit op deze standaard. We beoordelen de standaard als Voldoende.

De lessen verlopen in een gemoedelijke en vriendelijke sfeer. Er is zichtbaar sprake van een positief en veilig pedagogisch klimaat en een prettige interactie tussen de docenten en de welwillende leerlingen.

De lestijd wordt efficiënt benut en er is niet of nauwelijks sprake van enige ordeverstoringen.

Voorafgaand aan ons onderzoek heeft een visitatie van Semper Movens plaatsgevonden en heeft de schoolleiding een zelfevaluatie van het didactisch handelen van de docenten gemaakt. De beelden van de visitatie en zelfevaluatie komen voor een groot deel overeen met onze observaties van het didactisch handelen. Wij constateren echter wel verschillen tussen de lessen van het HAtheneum en het vwo.

De lessen hebben een duidelijke structuur met voldoende uitleg door de docenten en voldoende actieve betrokkenheid van de leerlingen. De lessen van het vwo zijn over het algemeen voorspelbaarder van aard dan de lessen van het HAtheneum. Op het vwo bepaalt de methode de opbouw en inhoud van de lessen en is het onderwijsleergesprek de meest gehanteerde werkvorm. Het effect hiervan is dat sommige leerlingen een meer afwachtende houding aannemen en minder actief aan het leerproces deelnemen. Docenten kunnen in een aantal lessen zorgen voor meer interactieve instructie en een uitgebreider of uitdagender repertoire aan werkvormen.

In de lessen van het HAtheneum daarentegen is er zichtbaar sprake van meer interactieve werkvormen en grotere actievere betrokkenheid van de leerlingen. Docenten spreken hoge verwachtingen van de leerlingen uit. Daarnaast nemen ze een meer coachende rol aan en door middel van feedforward helpen ze leerlingen verder in hun leerproces. Daarnaast is het regelmatig formatief evalueren een belangrijk onderdeel van de HAtheneum lessen. Op deze manier krijgen de docenten goed zicht of de leerlingen de lesstof hebben begrepen en, indien nodig, extra uitleg of ondersteuning nodig is.

Zowel in de vwo als in de HAtheneum lessen constateren wij dat de keuze mogelijkheden voor leerlingen in de les nog beperkt zijn.

Leerlingen krijgen over het algemeen dezelfde uitleg, lesstof en bijbehorende verwerking. De ambitie van het bestuur om meer keuzevrijheid en autonomie voor de leerlingen te realiseren vinden we dus nog onvoldoende terug in de lespraktijk. De schoolleiding herkent en erkent dat dit nog een aandachtspunt is.

OP8 Toetsing en afsluiting

Tijdens het onderzoek hebben we enkele tekortkomingen geconstateerd in het examenreglement (art 31EB). Het bestuur heeft deze tekortkomingen tijdens de fase van hoor-en wederhoor hersteld. Daarmee beoordelen we de standaard nu als Voldoende.

Wat voldeed niet

De regels rond strafmaatregelen uit het examenreglement komen niet geheel overeen met diezelfde regels in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO. De school heeft een onjuiste interpretatie van art. 32 lid 2 EB in het reglement staan. Het bevoegd gezag kan slechts in uitzonderlijke situaties haar afwijkingsbevoegdheid inzetten om toe te staan dat leerlingen het schoolexamen niet afronden voor de aanvang van het centraal examen.

De herkansingsregeling voor het vak maatschappijleer in het vmbo (art. 35b EB) ontbreekt in het examenreglement.

Wat voldoet wel

Examenreglement:

De herkansingsregels bij schoolexamens en de organisatie en gang van zaken van het eindexamen staan juist beschreven in het examenreglement. Het examenreglement is met instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld en verzonden naar leerlingen, ouders/verzorgers en de inspectie.

PTA

In het PTA staan de onderdelen van het eindexamenprogramma ((sub)domeinen, eindtermen) beschreven en alle verplichte onderdelen van het examenprogramma worden getoetst, de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de wijze van herkansing van het schoolexamen en de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt, wordt vermeld in het programma. De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen kunnen bij sommige vakken concreter worden geformuleerd.

Uitvoering

Het Vlietlandcollege toetst het examenreglement aan de wettelijke eisen, bewaakt of de regels worden gevolgd bij het toekennen van extra faciliteiten, het herkansen en bij de afhandeling van onregelmatigheden. Het leerlingvolgsysteem is conform het PTA ingericht.

Overige wettelijke vereisten

Tijdens het startgesprek is besproken dat het schoolplan niet aan de vernieuwde wettelijke eisen voldoet. Het bestuur dient dit te herstellen in het nieuwe schoolplan.

De overige wettelijke eisen die in het onderzoek zijn meegenomen, voldoen aan wet- en regelgeving.

4 . Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: Het Vlietland College, havo

Op 11 december 2019 hebben we op de afdeling havo van het Vlietland College een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de wettelijke vereisten op het gebied van de registratie en melding van aan- en afwezigheid. Het betreft wettelijke vereisten uit de Leerplichtwet 1969 (LPW) en een aantal relevante artikelen uit de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de daarop gebaseerde lagere regelgeving. Deze wettelijke verplichtingen vallen onder de overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader).

We hebben de onderzocht of de school voldoet aan de naleving van de wettelijke vereisten op de volgende gebieden:

- registratie en melding van ongeoorloofd verzuim
- vermelden verzuimbeleid in de schoolgids
- vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof)
- schorsing en/of verwijdering

Verzuimregistratie

De school registreert op deugdelijke wijze de aan- en afwezigheid van leerlingen. Zo is de taakverdeling duidelijk vastgelegd en de teamleden voeren de taken in de praktijk uit zoals afgesproken. Het Vlietland College genereert periodiek overzichten van verzuim, waardoor verantwoordelijken inzicht krijgen in geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Door dit inzicht worden tijdig maatregelen genomen ongeoorloofd verzuim terug te dringen.

Door de deugdelijke registratie kan de school in de basis voldoen aan de wettelijke regels over het melden van verzuim zonder geldige reden.

Meldingsplicht

De school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerplichtige leerlingen (jonger dan 18 jaar) te melden. Het gaat hier om leerlingen die nog geen startkwalificatie hebben en binnen vier opeenvolgende lesweken 16 uur zonder geldige reden afwezig zijn. De school doet deze meldingen tijdig en correct. Het Vlietland College heeft leerlingen die verzuimen goed in beeld. In het verzuimprotocol dat wordt gehanteerd en dat is vastgesteld in overleg met HALT en met leerplicht, wordt stapsgewijs opgeschaald waardoor de leerling uiteindelijk wordt gemeld bij DUO. Het melden van leerlingen die ongeoorloofd verzuimden in de laatste weken van het afgelopen schooljaar en die ook in de eerste weken van het nieuwe schooljaar ongeoorloofd afwezig zijn, heeft meer aandacht nodig.

Doordat de school de leerlingen die verzuimen goed in beeld heeft, wordt er tijdig melding gedaan, maar een consequente controle of er 16 ongeoorloofde uren verzuim binnen 4 weken zijn, ontbreekt soms.

Wij kunnen niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerlingen tussen 18 en 23 jaar te melden. Er waren in de onderzochte periode binnen de onderzoeksgroep namelijk geen leerlingen die de school moest melden. Deze meldplicht geldt voor leerlingen die nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en die vier aaneengesloten lesweken zonder geldige reden afwezig zijn.

Communicatie van verzuimbeleid

De school voldoet aan de wettelijke verplichting om in de schoolgids bepalingen over het verzuimbeleid op te nemen. Het verzuimbeleid geeft voor zowel ouders als leerlingen duidelijke richtlijnen en deze corresponderen met het verzuimprotocol dat door het Vlietland College wordt gehanteerd.

Daarnaast voldoet de school aan de wettelijke verplichting om in de schoolgids het percentage leerlingen op te nemen dat de school zonder diploma heeft verlaten.

Verwijdering van leerplichtige en niet-leerplichtige leerlingen

Wij kunnen geen oordeel geven over de naleving van de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van de verwijdering van leerlingen jonger dan 16 jaar of leerlingen jonger dan 18 jaar zonder startkwalificatie (artikel 27, eerste lid van de WVO, artikelen 14 en 15 van het IB en artikel 18, eerste lid van de Leerplichtwet 1969) en leerlingen van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie (artikel 28 van de WVO en de artikelen 14 en 15 van het IB). Wij hebben het onderwerp weliswaar onderzocht, maar er waren geen leerlingen die voor melding in aanmerking kwamen.

Schorsing van leerlingen

Wij kunnen niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht met betrekking tot schorsingen (artikel 13 van het IB). Het onderwerp is weliswaar onderzocht, maar er waren geen leerlingen die voor melding in aanmerking kwamen. Daardoor konden wij niet vaststellen of de school de geldende meldingstermijn hanteert.

Wel heeft het Vlietland College een helder protocol aangaande schorsing en verwijdering. In dit protocol zijn de wettelijke eisen zoals die gelden correct weergegeven.

Verlenen van verlof

Op de school hebben wij enkele dossiers ingezien betreffende het verlenen van verlof buiten de schoolvakanties. Wij constateren dat de directeur in alle gevallen een juiste toepassing aan de wet heeft gegeven (artikelen 11, 13a en 14 van de Leerplichtwet).

5. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Reactie bestuur

Het bestuur van het Vlietland College (VLC) is verheugd dat de positieve punten die de inspectie benoemt op basis van haar onderzoek in lijn zijn met de kernwaarden van de school. De goede verstandhouding tussen collega's onderling en met de leerlingen, het veilige karakter van het VLC en het positieve pedagogische klimaat zijn belangrijke pijlers van ons onderwijs.

De inspectie geeft daarnaast aan dat Het Vlietland College een veelzijdig aanbod aan leeractiviteiten, zowel binnen als buiten de les, kent. De afgelopen jaren heeft het Vlietland College veel tijd en energie gestoken in de ontwikkeling van het HAtheneum. Naast extra aandacht voor *leren leren* kenmerkt het HAtheneum zich door het hanteren van activerende didactiek. Tijdens de lesbezoeken kwam dit element duidelijk naar voren.

Ook in de door de inspectie benoemde verbeterpunten herkent het schoolbestuur zich. In de uitwerking van de ambities uit het schoolplan kan nog meer samenhang worden gebracht. De werkgroepen en onderwijsteams kunnen in dit verband actiever samenwerken. In januari 2020 is daarom een schoolbrede lijn uitgezet voor de verdere implementatie van het schoolplan, waarbij de verschillende initiatieven met elkaar in verbinding zijn gebracht. Binnen dit gezamenlijke kader kan het hele team werken aan het realiseren van de leerlinggerichte doelen uit het schoolplan die nog in onvoldoende mate zijn bereikt. De nadruk ligt hierbij op het vergroten van de autonomie en keuzemogelijkheden voor de leerlingen.

De inspectie heeft vastgesteld dat op het gebied van *Kwaliteitszorg en ambitie* zowel de *Kwaliteitscultuur* als de mate van *Verantwoording en dialoog* voldoen en het bestuur transparant en integer opereert. De *Kwaliteitszorg* beoordeelt de inspectie in haar rapport ook als voldoende. Het Vlietland College besteedt systematisch aandacht aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van haar onderwijs. De ervaring leert dat het belangrijk is om de kwaliteitszorg structureel op de agenda te houden. Het bestuur ziet het als haar verantwoordelijkheid hier zorg voor te dragen en dit te controleren. Daarnaast wil het bestuur zorgen voor een goede balans tussen de kleinschaligheid van de school enerzijds waarin alle leerlingen en medewerkers zich gekend voelen en het bevorderen van een professionele cultuur anderzijds.

Tot slot constateert de inspectie dat het VLC financieel gezond is en derhalve financieel in staat is om in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen. Het bestuur zal er zorg voor dragen dat de verplichte risicoparagraaf met beheersmaatregelen, die in het laatste

bestuursverslag ontbrak, in de komende jaarverslagen wordt opgenomen. Daarnaast streeft het bestuur naar een beleidsrijke verantwoording. De nieuwe verantwoordingsrichtlijnen waarbij in het jaarverslag aandacht moet worden besteed aan thema's als strategisch personeelsbeleid, werkdruk en passend onderwijs bieden hiervoor duidelijke handvatten. In de komende bestuursverslagen zal het bestuur nadrukkelijk inzicht geven in de wijze waarop de school de komende jaren verder zal werken aan de realisatie van de doelen uit het schoolplan *Het Vlietland College geeft je de ruimte*. Het bestuur van het VLC ziet het rapport van de inspectie als een spiegel en handvat om de organisatie, het onderwijs en haar eigen functioneren verder te verbeteren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

